

W. van der Meer

Raadsvoorstel

agendapunt : 16
bijlage nr. : 2016-1089

Raadsvergadering: 06-10-2016

Commissie: Ruimte

Portefeuillehouder: J.P. Nagengast MBA

Onderwerp

Nota bodembeheer

Samenvatting

De gemeente Alkmaar wil haar bodembeheerbeleid harmoniseren en doet dit in samenwerking met de gemeenten Bergen, Castricum, Heerhugowaard en Heiloo. Gezamenlijk zijn een regionale bodemfunctieklassenkaart, een bodemkwaliteitskaart en een nota bodembeheer opgesteld onder regie van de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUDNHN). Op 15 september 2015 heeft het college, evenals de andere colleges uit de regio, de regionale bodemfunctieklassenkaart en bodemkwaliteitskaarten vastgesteld. Het generieke, landelijke beleid voor grondstromen is vanaf dat moment van toepassing voor de gemeente Alkmaar.

Inmiddels is de regionale Nota bodembeheer gereed waarin gebiedsspecifiek beleid beschreven wordt. Met gebiedsspecifiek beleid kan de gemeente afwijken van het generieke landelijke beleid waardoor meer ruimte wordt gecreëerd voor de afzet van vrijkomende grond- en baggerstromen. De Nota bodembeheer dient ter vaststelling, conform artikel 44 van het Besluit bodemkwaliteit, voorgelegd te worden aan de afzonderlijke gemeenteraden. Op 1 maart jl. heeft het college besloten zienswijzen in te winnen voordat de Nota bodembeheer ter vaststelling aan de Raad wordt voorgelegd, dit conform de openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht op grond van artikel 44, eerste lid, juncto artikel 49 van het Besluit bodemkwaliteit. Ten aanzien van de publicatie van de gemeente Alkmaar is geen zienswijze ingediend. Ten aanzien van de publicaties van één van de andere gemeenten is één zienswijze ingediend door de PWN, deze wordt afgehandeld door de gemeente Bergen. De RUDNHN heeft de Nota bodembeheer naar aanleiding van de zienswijze aangepast, de nota kan nu ter vaststelling aan de Raad worden voorgelegd.

Met het vaststellen van de Nota bodembeheer is sprake van deregulering, er wordt gefaciliteerd dat grondstromenbeleid praktisch uitvoerbaar, milieuhygiënisch verantwoord en transparant is, meer grondstromen kunnen plaatsvinden zonder voorafgaand kwaliteitsonderzoek, meer toepassingslocaties beschikbaar komen om vrijkomende grond duurzaam te hergebruiken, de druk op primaire bouwstoffen wordt verminderd en er lagere transportkosten zijn.

Verder wordt de Raad verzocht om een aantal bevoegdheden met een uitvoerend karakter te mandateren aan het college.

Raadsbesluit

Nr.

De raad van de gemeente Alkmaar;

gelet op het voorstel van burgemeester en wethouders, bijlage nr. ; 2016-1089

gelet op de artikel 44 van het Besluit bodemkwaliteit en afdeling 10.1.1. van de Algemene wet bestuursrecht;

gelet op het advies van de commissie Ruimte;

b e s l u i t

1. De bijgevoegde Nota bodembeheer (met de daar in opgenomen bijlagen) vast te stellen voor het Alkmaarse grondgebied;
2. De Nota bodembeheer van de gemeente Alkmaar, vastgesteld op 4 oktober 2010 door de raad van de gemeente Alkmaar, in te trekken;
3. Het grondgebied van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Heerhugowaard en Heiloo aan te wijzen als beheergebied waarbinnen grond- en baggerverzet mogelijk is op basis van de Nota bodembeheer;
4. De bodemkwaliteitskaarten van de gemeenten Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel te accepteren als bewijsmiddel van de chemische kwaliteit van de toe te passen grond vanuit deze gemeenten;
5. Zodra de gemeenten Langedijk en Uitgeest voor hun grondgebied en PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland voor haar werkgebied een bodemkwaliteitskaart hebben opgesteld en deze bestuurlijk zijn vastgesteld, deze kaarten ook te accepteren, mits deze bodemkwaliteitskaarten voldoen aan de gestelde voorwaarden als beschreven in paragraaf 9.4 op pagina 58 van de Nota bodembeheer;
6. Aan het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheden te mandateren tot:
 - het wijzigingen van de bodemfunctieklassenkaart;
 - het toevoegen van aanvullende gegevens aan de bodemkwaliteitskaart die geen invloed hebben op het gebiedsspecifiek beleid;
 - het accepteren van een bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de toe te passen grond, mits de bodemkwaliteitskaart voldoet aan de gestelde voorwaarden als beschreven in paragraaf 9.4 op pagina 58 van de Nota bodembeheer;
 - het vaststellen van een gewijzigde bodemfunctieklassenkaart en/of bodemkwaliteitskaart indien de wijzigingen geen invloed hebben op het in de Nota bodembeheer geformuleerde gemeentelijke gebiedsspecifieke beleid;
7. De besluiten onder punt 1, punt 2 en punt 6 bekend te maken in het Gemeenteblad;
8. De besluiten onder punt 1, punt 2 en punt 6 treden per 1 december 2016 in werking;

Alkmaar, 06-10-2016

De raad voornoemd,

P.M. Bruinooge, voorzitter

drs. A.P.A. Koolen, griffier

b.a.

Voorstel van burgemeester en wethouders

Vraagstelling – probleemstelling

Hergebruik van grond en baggerspecie is sinds 1 juli 2008 geregeld in het Besluit bodemkwaliteit en in de Regeling bodemkwaliteit. Het bodembeheerbeleid d.d. 4 oktober 2010 van de oude gemeente Alkmaar is gedateerd, voor het grondgebied van voorheen de gemeenten Schermer en Graft-De Rijk is dergelijk bodembeleid niet vastgesteld.

De gemeente Alkmaar wil haar bodembeheerbeleid harmoniseren en doet dit in samenwerking met de gemeenten Bergen, Castricum, Heerhugowaard en Heiloo. Gezamenlijk zijn een regionale bodemfunctieklassenkaart, een bodemkwaliteitskaart en een nota bodembeheer opgesteld onder regie van de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUDNHN). Op 15 september 2015 heeft het college, evenals de andere colleges uit de regio, de regionale bodemfunctieklassenkaart en bodemkwaliteitskaarten vastgesteld. Het generieke, landelijke beleid voor grondstromen is vanaf dat moment van toepassing voor de gemeente Alkmaar.

Inmiddels is de voor de regio opgestelde Nota bodembeheer gereed, daarin wordt gebiedsspecifiek beleid beschreven. Met gebiedsspecifiek beleid kan de gemeente afwijken van het generieke landelijke beleid waardoor meer ruimte wordt gecreëerd voor de afzet van vrijkomende grond- en baggerstromen. De regionale nota dient ter vaststelling, conform artikel 44 van het Besluit bodemkwaliteit, voorgelegd te worden aan de afzonderlijke gemeenteraden. Op 1 maart jl. heeft het college besloten zienswijzen in te winnen voordat de Nota bodembeheer ter vaststelling aan de Raad wordt voorgelegd, dit conform de openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht op grond van artikel 44, eerste lid, juncto artikel 49 van het Besluit bodemkwaliteit. Naar aanleiding van de publicatie van de gemeente Alkmaar is geen zienswijze ingediend. Naar aanleiding van de publicaties van één van de andere gemeenten is één zienswijze ingediend door de PWN. Deze zienswijze wordt afgehandeld door de gemeente Bergen. De RUDNHN heeft de Nota bodembeheer naar aanleiding van de zienswijze aangepast, de nota kan nu ter vaststelling aan de Raad worden voorgelegd. De Nota bodembeheer van de gemeente Alkmaar uit 2010 kan ingetrokken worden.

Met het vaststellen van de Nota bodembeheer is sprake van deregulering: meer grondstromen kunnen plaatsvinden zonder voorafgaand kwaliteitsonderzoek, meer toepassingslocaties komen beschikbaar om vrijkomende grond duurzaam te hergebruiken, de bevoegdheid om besluiten met een uitvoerend karakter te nemen, worden gemandateerd aan het college. Dit alles leidt er toe dat het grondstromenbeleid praktisch uitvoerbaar wordt, milieuhygiënisch verantwoord en transparant is, de druk op primaire bouwstoffen wordt verminderd en er lagere transportkosten zijn.

De oude dorpskern van De Rijk valt niet onder deze Nota bodembeheer, er blijft een aparte regeling op basis van de Wet bodembescherming gelden voor deze dorpskern vanwege de hoge concentraties lood in de bodem.

Algemeen

Hergebruik van grond en baggerspecie is sinds 1 juli 2008 geregeld in het Besluit bodemkwaliteit en in de Regeling bodemkwaliteit. Het Besluit kent een landelijk beleidskader (= generiek) en geeft tevens de mogelijkheid aan gemeenten om lokaal gebiedsgericht beleid voor grondverzet vast te stellen (= gebiedsspecifiek). Er wordt gestreefd naar zoveel mogelijk hergebruik van grond en baggerspecie, zodat minder materiaal hoeft te worden gestort en minder primaire grondstoffen nodig zijn. Voor toepassingen op de landbodem zijn gemeenten het bevoegd gezag. Om conform het besluit op een duurzame manier vorm te kunnen geven aan het grond- en baggerverzet dient een gemeente te beschikken over een bodemfunctieklassenkaart (= weergave van het huidige / toekomstige gebruik van een gebied), een bodemkwaliteitskaart (= weergave van de huidige kwaliteit van de bodem in een gebied) en een nota bodembeheer (= de uitwerking van hoe een gemeente omgaat met de mogelijkheden voor grond- en baggerverzet die het besluit biedt). Een gemeente kan middels het opstellen van gebiedsspecifiek beleid de lokale bodemkwaliteit en het huidige / toekomstige gebruik en beheer van de bodem beter op elkaar af stemmen. Hierbij moet wel worden vastgehouden aan het basisprincipe van het Besluit; namelijk dat de kwaliteit van de grond en/of baggerspecie die wordt toegepast in een gebied altijd geschikt moet zijn voor de functie die dat gebied heeft. Ook mag er door het grond- en/of baggerverzet niet méér verontreiniging ontstaan dan er voor die tijd in een gebied aanwezig was.

Gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Heerhugowaard en Heiloo

Regionaal zijn een bodemfunctieklassenkaart en een bodemkwaliteitskaart voor de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Heerhugowaard en Heiloo opgesteld. Deze kaarten zijn op 15 september 2015 vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders van Alkmaar, vanaf dat moment was het landelijke, generieke bodembeheerbeleid van toepassing. Het vervolgtraject van het regionale project Besluit bodemkwaliteit was het opstellen van een nota bodembeheer waarin het gewenste gebiedsspecifieke beleid - regionaal en gemeente-specifiek - wordt vastgelegd. In de Nota bodembeheer is het te voeren grondstromenbeleid weergegeven en zijn regels en procedures voor dit beleid geformuleerd.

Met het vaststellen van de Nota bodembeheer wordt gefaciliteerd dat:

- de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Heerhugowaard en Heiloo duurzaam bodembeheerbeleid in uitvoering brengen dat praktisch uitvoerbaar, milieuhygiënisch verantwoord en transparant is;
- meer grondstromen kunnen plaatsvinden zonder dat voorafgaand de kwaliteit van de grond moet worden onderzocht. Voor de gemeenten en derden kunnen hierdoor besparingen worden gerealiseerd in tijd en kosten;
- meer toepassingslocaties beschikbaar komen om vrijkomende grond duurzaam te hergebruiken;
- de druk op het gebruik van primaire bouwstoffen (bijvoorbeeld zand uit zandwinputten) wordt verminderd;
- de verkeersdruk, de uitstoot van uitlaatgassen en gebruik van energie wordt verminderd (grond hoeft minder ver te worden getransporteerd, geen extra productie door grondverwerker).

Juridische aspecten

Volgens het Besluit van 22 november 2007 houdende regels inzake de kwaliteit van de bodem (Besluit bodemkwaliteit) kan de gemeenteraad op grond van artikel 44 lokale maximale waarden vaststellen voor de bodem (gebiedsspecifiek beleid). Op 1 maart 2016 heeft het college besloten zienswijzen in te winnen voordat de Nota bodembeheer ter vaststelling aan de Raad wordt voorgelegd, dit conform de openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht op grond van artikel 44, eerste lid, juncto artikel 49 van het Besluit bodemkwaliteit. Naar aanleiding van de publicatie van de gemeente Alkmaar is geen zienswijze ingediend. Naar aanleiding van de publicaties van één van de andere gemeenten is één zienswijze ingediend door de PWN.

Deze zienswijze wordt afgehandeld door de gemeente Bergen. De RUDNHN heeft de Nota bodembeheer naar aanleiding van de zienswijze op vier punten (voornamelijk tekstueel) aangepast.

Keuze en overwegingen

Conform de eisen van de Besluit bodemkwaliteit is het voor een correcte vaststelling van een bodembeheernota nodig dat de gemeenteraad de Nota bodembeheer (met de daar in opgenomen lokale maximale waarden en de keuzes voor gebiedsspecifiek beleid) vast stelt voor het eigen grondgebied en het gehele werkgebied van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Heerhugowaard en Heiloo aanwijst als beheergebied waarbinnen grond- en baggerverzet mogelijk is op basis van de Nota bodembeheer.

Om het gebied waarbinnen grond- en baggerverzet mogelijk is nog meer te vergroten wordt u geadviseerd de bodemkwaliteitskaarten van de gemeenten Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel te accepteren. Deze bodemkwaliteitskaarten mogen worden gebruikt als bewijsmiddel van de chemische kwaliteit van de toe te passen grond vanuit deze gemeenten. Zodra de gemeenten Langedijk en Uitgeest voor hun grondgebied en PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland voor haar werkgebied een bodemkwaliteitskaart hebben opgesteld en deze bestuurlijk zijn vastgesteld, kunnen deze kaarten ook worden geaccepteerd.

Geldigheid

De geldigheid van een bodemfunctieklassenkaart en een bodemkwaliteitskaart is 5 jaar. Geldigheid van een nota bodembeheer is maximaal 10 jaar.

Ingangsdatum

Daar de Nota bodembeheer is opgesteld voor alle 5 gemeenten van de regio is gelijktijdige vaststelling door al deze gemeenteraden noodzakelijk. Als ingangsdatum stellen wij daarom 1 december 2016 voor.

Financiële aspecten

Het voorgestelde beleid heeft voor de gemeente geen nadelige financiële gevolgen. De gemeente en derden kunnen besparingen realiseren bij: onderzoekskosten voor de toe te passen grond en de ontvangende bodem en bij het toepassen van baggerspecie; transport-, reinigings- en/of storkosten van vrijkomende grond; aanschafkosten voor de toe te passen primaire bouwstoffen (zand uit zandwinputten) en secundaire grondstoffen (bijvoorbeeld grond van een groundbank).

Personele aspecten

geen

Bijlagen

Als bijlagen bij dit raadsvoorstel zijn de Nota bodembeheer gevoegd, de zienswijze van de PWN en de reactie hierop.

Burgemeester en wethouders van Alkmaar,

P.M. Bruinooge, burgemeester

W. van Twijver, secretaris

Collegevergadering : 06-09-2016
Sector : Stedelijke en Maatschappelijke Ontwikkeling
Steller : Stan de Nijs
Documentnummer : 2016-1089